Združenje svetov delavcev Slovenije

OPOMNIK
za analizo uspešnosti SD pri uresničevanju nalog na področju VZD

I. ORGANIZIRANOST, USPOSOBLJENOST IN OBLIKE KOMUNICIRANJA SVETA DELAVCEV NA PODROČJU VZD

1. V kakšni **organizacijski obliki** svet delavcev pokriva področje VZD (odbor za VZD, poverjenik, SD kot celota)?

2. Koliko članov sveta delavcev se je **izobraževalo in usposabljalo** (seminarji, delavnice, itd.) za opravljanje nalog na področju VZD?

3. Ali je na ravni podjetja organiziran poseben tim za VZD (predstavnik vodstva, strokovni delavec za VZD, pooblaščeni zdravnik, kadrovski delavec, itd.) kot stalno koordinacijsko telo in **ali je njegov** član tudi predstavnik sveta delavcev **oziroma njegovega odbora za VZD?**

4. Ali se je v podjetju uveljavila praksa **rednih (mesečnih, kvartalnih ipd.) sestankov vodstva podjetja z delavskimi predstavništvi** (svet delavcev, sindikat) o problematiki VZD?

5. Ali je svet delavcev **vzpostavil sistem**, da se lahko vsak delavec obrne nanj oziroma na njegov odbor za VZD s kakršnimikoli vprašanji, pobudami, pritožbami ter predlogi glede VZD in s tem seznanil delavce in če da, ali je že imel priložnost obravnavati **takšne ali drugačne tovrstne iniciative delavcev in na tej podlagi tudi** ustrezno ukrepati?

6. Ali svet delavcev tudi samostojno izvaja **organizirane ankete, intervjuje, razgovore ipd. z delavci** zaradi ugotavljanja stanja in predlaganja ustreznih ukrepov VZD?

II. URESNIČEVANJE NALOG NA PODROČJU VZD

7. Ali je v podjetju sprejeta **Izjava o varnosti z oceno tveganja** kot temeljni dokument na področju VZD z obema ključnima sestavinama (1. opredelitev nevarnosti za poškodbe in zdravstvene okvare, 2. program ukrepov VZD na tej osnovi)?

8. Kako je svet delavcev **sodeloval pri pripravi Izjave o varnosti z oceno tveganja** (npr. predstavnik sveta delavcev je aktivno sodeloval kot član tima v vseh fazah nastajanja Izjave; že izdelana Izjava, ki jo je pripravilo vodstvo, je bila svetu delavcev le naknadno posredovana v skupno posvetovanje po določilih ZSDU; svet delavcev sploh ni bil vključen v postopek sprejemanja Izjave)?

9. Ali je (bil) pri ocenjevanju tveganja in pripravi ukrepov VZD za posamezno delovno mesto prisoten in aktivno vključen (intervjujan, konzultiran) tudi **konkretni delavec na tem delovnem mestu** in če ne, ali je bil z oceno tveganja in sprejetimi ukrepi za konkretno DM vsaj seznanjen?

10. Ali so v programu ukrepov za zagotavljanje VZD v okviru Izjave o varnosti celovito zajeti potrebni (takojšnji, kratkoročni – do enega leta in dolgoročni) **ukrepi z vseh področij, ki jih predvideva zakon,** zlasti pa

- *neposredno vlaganje v višji nivo tehnične varnosti,*
- *nakup ustrezne opreme za osebno varstvo delavcev (osebna varovalna sredstva),*
- *zagotavljanje periodičnih preiskav delovnega okolja in opreme,*
- *izdaja navodil in odredb za varno delo,*
- *ukrepi zdravstvenega varstva (zdravniški pregledi na osnovi ocene tveganja),*
- *izobraževanje in usposabljanje zaposlenih,*
- *ukrepi prve pomoči in reševanja,*
- *obveščanje in informiranje zaposlenih o tveganjih za poškodbe in zdravstvene okvare,*
- *posvetovanje z zaposlenimi in delavskimi predstavniki o preventivnih ukrepih varstva in zdravja pri delu?*

11. Ali je v podjetju sprejet dogovor, da se na podlagi Izjave o varnosti z oceno tveganja redno pripravljajo tudi **letni »programi ukrepov za zagotavljanje VZD«** in če so takšni programi predvideni, ali je predvideno tudi **aktivno sodelovanje predstavnikov delavcev** pri njihovi pripravi?

12. Ali je vodstvo podjetja **v letni plan investicij v podjetju** vključilo tudi preventivne ukrepe VZD iz ocene tveganja in če da, ali je vodstvo podjetja v pripravo letnega plana investicij aktivno vključilo predstavnike delavcev?

13. kako naj bi se v bodoče pripravljala celovita **poročila o stanju varstva in zdravju pri delu ter izvedenih varnostnih ukrepih** (redno enkrat letno; samo v primerih iz 40. člena ZVZD, t.j. na zahtevo inšpekcije dela)?

14. Ali je delodajalec skladno z zakonom posredoval svetu delavcev **ustrezne evidence s področja VZD**, in sicer evidence o:

- *periodičnih preiskavah kemičnih, fizikalnih in bioloških škodljivosti;*
- *periodičnih preizkusih in pregledih delovne opreme;*
- *preizkusih in pregledih sredstev in opreme za osebno varnost pri delu;*
- *opravljenem usposabljanju za varno delo in preizkusih praktičnega znanja;*
- *posebnih zdravstvenih zahtevah iz 16. člena ZVZD;*
- *preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev;*
- *poškodbah pri delu, kolektivnih nezgodah, nevarnih pojavih, ugotovljenih poklicnih boleznih in o boleznih v zvezi z delom ter o njihovih vzrokih;*
- *obvestilih inšpekciji dela iz 26. člena ZVZD;*
- *nevarnih snoveh, ki jih uporablja, če tako določajo posebni predpisi?*

15. Ali se je delodajalec posvetoval s svetom delavcev **o izbiri strokovnega delavca za področje VZD** (4. odst. 28. člena ZVZD)?

16. Ali se je delodajalec posvetoval s svetom delavcev **o izbiri pooblaščenega zdravnika** (4. odst. 28. člena ZVZD)?

17. Ali svet delavcev (pro)aktivno spremlja naslednje aktivnosti VZD v podjetju:

- izvajanje dolžnosti delodajalca glede **poučevanja zaposlenih o tveganjih** za poškodbe in zdravstvene okvare
- izvajanje **zdravstvenih pregledov delavcev** v skladu s predpisi
  izvajanje **ergonomskih analiz delovnih mest in meritev kemičnih škodljivosti**
- realizacijo **organizacijskih ukrepov VZD**
- realizacijo **plana investicij in tehničnih ukrepov** za odpravo ali zmanjšanje najvišjega nivoja tveganja (za poškodbe in zdravstvene okvare)?

18. Ali se svet delavcev **redno seznanja z**

- *novostmi na področju VZD*
- *splošnimi in posebnimi varnostnimi ukrepi*
- *zahtevanimi zakonodaje in izvršilnih predpisov*
- *drugimi pomembnimi spoznanji na področju VZD?*

19. Ali je svet delavcev seznanjen s **poročili o predpisanih periodičnih pregledih in preiskusih** (delovne opreme, raznih škodljivosti, varovalnih sredstev itd.) na področju VZD v podjetju?

20. Ali je svet delavcev že kdaj **na lastno iniciativo uporabil katero od naslednjih pristojnosti**:

- zahtevati od delodajalca sprejem primerih konkretnih ukrepov za izboljšanje VZD

- zahtevati inšpekcijsko nadzorstvo inšpekcije za delo, če je menil, da delodajalec ni zagotovil potrebnih ukrepov VZD?

21. **Ali se delodajalec posvetuje s svetom delavcev** pred sprejemom vsakega ukrepa ali internega predpisa oziroma navodila s področja VZD?

22. So bile dosedanje **pobude in predlogi sveta delavcev** za izboljšanje VZD s strani delodajalca v zadostni meri upoštevane?

23. Ali se je v podjetju po sprejetju Izjave o varnosti **dvignila raven varnosti in zdravja pri delu** (izrazito, nekoliko), in če ne, zakaj ne?